

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani, Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, 3. decembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 139.

Davek na poslovni promet

Ob priliki kontrole nekaterih podjetij glede odpremljanja skupnega davka na poslovni promet so bili ugotovljeni nedostaki, na katere je ministrstvo za finance opozorilo finančne direkcije z razpisom z dne 17. novembra 1931 šte. 82578. Ministrstvo opozarja v tem razpisu v glavnem na sledeče nedostatke:

Večina podjetij je izbrala po čl. 18. Uredbe plačevanje skupnega davka po fakturah.

Davek je bil pri vseh pregledanih podjetjih vplačan do konca meseca avgusta 1931. Plačilo za mesec september dospeva dne 20. novembra, pa naj davčne uprave pazijo, da bodo podjetja plačala točno do tega roka odpadajoči davek.

Pri pregledanih podjetjih se je ugotovilo, da ob odpremi odbijajo vsote za vrnjeno blago, odobrenja in skontte. Glede teh vprašanj se izda končna odločba posebej. (Razpis, ki se nanaša na ureditev teh vprašanj, smo priobčili v našem listu dne 24. nov. t. l.)

Podjetja vodijo na svoj način knjigo opravljenega prometa. Čeprav ni predpisan poseben obrazec za te knjige, vendar je želeli, da bi se enotno vodile. Vsled tega se izdajo za vodstvo knjig radi enotnosti posebni formularji.

Manjša podjetja so izbrala način plačevanja skupnega davka po došlih plačilih. Ugotovilo se je, da podjetja ne opremljajo davka redno po faktično došlih plačilih, temveč plačilo samo akontirajo. Treba je paziti, da bodo redno do 20. vsakega meseca odpremljali vstrezne vsote davka, a ne samo akontacije.

Davčne postavke tarife se v večini primerov pravilno porabljajo, vendar pa se pri nekaterih podjetjih pripombe k posameznim tarifnim postavkam napačno tolmačijo. V tem pogledu navaja razpis sledeče primere:

Neka tovarna tkanin naroča sirovine, kakor volno ali bombaž, ki so oproščene skupnega davka na poslovni promet in iz njih v lastni predilnici izdeluje predivo, iz prediva pa žopet v lastni tkalnici izdeluje tkanine.

Od tako izdelanih tkanin, volnenih ali bombaževih, se plačuje po tar. postavkah 378, odnosno 418 davčna stopa 2-5%, a ne, kakor je to odločila neka davčna uprava, samo 1-7%.

Ta odstotek bi se plačeval za tkanine, izdelane v lastni tkalnici samo, ako je bilo predivo za iste nabavljeno od koga drugega, kakor to navaja pripomba k tarifni postavki 378.

Druga tovarna dobiva iz inozemstva vse sirovine, kakor bombažovo predivo, predivo iz umetne svile, sukanec itd. in iz istih izdeluje v lastni tovarni nogavice, telovnike, žemperje itd. Vse izdelano blago oddaja radi prodaje v lastno prodajalno, a iz tovarne ne proda ničesar.

Ker je to blago izdelala v lastni tovarni iz prediva, nabavljenega od drugega, plača za blago 1-7% davek, vendar od cene, katero je dosegel v zmislu čl. 4. Uredbe v prodajalni.

Nadalje odreja ministrstvo, naj davčne uprave pazijo na to, ali se davek za centrale in davek za podružnice pravilno odpremlja, ali so mlini plačali skupni davek in ali so tovarne pohištva odpremile 1% dodatni davek.

Takse na vozila

(Ali so poltovorni avtomobili zavezani taksi?)

V praksi se ponovno dogaja, da zahtevajo davčne uprave takso na vozila tudi za tovarne avtomobile, ki so oproščeni plačevanja te takse.

V nekem konkretnem primeru je davčna uprava zahtevala takso na vozila za tovorni avtomobil, ki se porablja izključno za prevoz blaga, češ da je luksuzne izdelave in oblike. Ministrstvo za finance je prošnjo za povrnitev takse iz istega razloga zavrnilo. Lastnik se je pritožil na državni svet, ki je njegovi tožbi ugodil, na kar je ministrstvo za finance vzelo vprašanje v ponovno razpravo in lastnikovi pritožbi ugodilo.

V svoji odločbi ugotavlja ministrstvo, da je predmetni avtomobil registriran kot lahki tovorni avtomobil in da ga je svoječasno tudi komisija za pregled motornih vozil in strojev kvalificirala za tovorni. Spričo teh ugotovitev se ne more smatrati, da je predmetni avtomobil luksuzen, ki podlega plačilu takse, ker se ne uporablja za luksuzne namene, ampak samo za prevoz blaga.

Iz te odločbe, ki je načelnega značaja, izhaja, da je za presojo vprašanja, ali je avtomobil luksuzni ali tovorni, merodajna kvalifikacija komisije za pregled motornih vozil in strojev in davčna uprava ne more po prostem prevdanku razsojati, ali podlega avtomobil taksi na vozila ali ne.

Nadalje je važno, da je v tej odločbi izrecno ugotovljeno, da luksuzni tovorni avtomobili, če se ne upo-

rabljujejo za luksuzne namene, ampak za prevoz blaga, ne podlegajo plačilu takse na vozila.

Med tem, ko je tekel predmetni spor, se je kompetenca za reševanje prošelj za povračilo nepravilno plačane takse izpremenila v toliko, da o teh prošnjah, kolikor gre za zneske do 10.000—Din, odloča finančna direkcija v zadnji instanci tako, da se vlagajo tožbe proti odločbam ne več pri državnem svetu, temveč pri upravnem sodišču v Celju. S prenosom kompetence na upravno sodišče se praksa v tem pogledu ni izpremenila. Upravno sodišče je že v ponovnih razsodbah odločilo, da se pod »tovorni avtomobil«, ki so oproščeni takse, razumevajo taka vozila, ki so po svoji obliki in konstrukciji in iz teh vidnem namenu tovorni avtomobili v pravem pomenu besede in ki faktično služijo le svojem naravnemu namenu, to je prevažanju tovorov.

Glej v vsaki številki »Trgovskega lista« »Ponudbe in povpraševanja«, ki nudijo ugodne kupčijske priložnosti. Zato jih vsi, zlasti podeželski trgovci, morajo čitati!

Kreditiranje v detajlni trgovini

V poslednjem času, ko se je gospodarska kriza radi občutnega pomanjkanja gotovine, jako poostrila, se je začelo v vrstah trgovstva podrobno razpravljati o kreditiranju odjemalcev v detajlni trgovini. Pomanjkanje gotovine, slaba kupna moč konzumerja, zmanjšan promet itd. so zajele vse gospodarske stroke, pa moramo ob tej težki depresiji opaziti postopno krčenje obratov, ki se kaže v zniževanju režijskih stroškov, odpuščanju nameščencev in omejitvi obratovanja. Slaba kupna moč konzumenta, ki jo je izzvala splošna gospodarska depresija, je nujno zahtevala v detajlni trgovini oddajo blaga na kredit in obročna plačila. Radi teh prilik, velikega padca konzuma in visokih javnih dajatev, je padala finančna moč podjetij in — znašli smo se v položaju, ki res ogroža existenco trgovskih obratov. Producenti so bili primorani poostri dobavne pogoje trgovini na debelo in ta zopet trgovini na drobno. Detajlna trgovina stoji danes pred vprašanjem, kako urediti oddajo blaga, da bo mogla ob zniževanju trgovskih kreditov in kljub slabi kupni moči konzumenta zadostiti svojim najnujnejšim obveznostim.

Neko olajšanje tega položaja bi prinesla morda pravilna ureditev oddaje blaga. Splošno prevladuje sicer mnenje, da je treba znižati cene in s tem dvigniti konzum. Ob sedanjih prilikah, ko so cene v nekaterih trgovskih strokah padle do skrajne možnosti, pa je nadaljnje reduciranje cen z ozirom na že itak težke gospodarske prilike, nemogoče. Ob znižanju cen bi bili obrati primorani še nadalje znižati svoje režijske stroške in odpuščati nameščence in delavstvo. Seveda pa bi se mogle znižati cene blagu, če bi se temu primerno znižali tudi davki in druge javne dajatve in pogoste izgube, ki danes v veliki meri obremenjujejo podjetja.

V današnjem položaju dvig konzuma in prebroditev težko vsaj v detajlni trgovini ne leži v znižanju cen, kakor se obče poudarja, marveč bi

moglo vsaj delno omiliti položaj tudi pravilno kreditiranje odjemalcev.

Trgovske stanovske organizacije so v vprašanju kreditiranja odjemalcev v detajlni trgovini podrobno razpravljale in prišle do zaključka, da je **neobhodno potrebno omejiti kredit**. Težki časi so prinesli namreč tudi zlorabo kredita. Pogosti so primeri, da konzument dolguje različnim trgovcem več, nego znašajo njegovi prejemki, so pa tudi primeri, da pre-sega kredit vsoto celotnega imetja konzumenta. Take terjatve postanejo za trgovca dubiozne, zvezane pa so pogosto z izgubo, ki jo mora realni trgovec, kar je povsem naravno, nekje kriti. Zato je **neobhodno potrebno**, da je trgovstvo pri oddaji blaga na kredit **previdnejše in ga oddaja le proti primerni garanciji odnosno proti gotovini**. To pa ni nikak afont proti konzumentu, marveč le previdnost, ki je trgovcu pri današnjem težkem položaju neobhodno potrebna in ki bo brezdvomno mnogo pripomogla do omejitve zlorabljanja kredita.

Če je oddaja blaga mogoča proti nabavni knjižici, naj se oddaja blago le proti nabavni knjižici, ki naj na prvi strani vsebuje po odjemalcu podpisane plačilne pogoje, s čemer se bodo preprečili v bodoče mnogi spori, ki nastajajo med trgovcem in konzumentom radi višine dolžnega zneska.

Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani je radi tega izdala na vse trgovce sledečo okrožnico:

»Huda gospodarska kriza nujno zahteva potrebne omejitve v trgovskem poslovanju, da se zagotovi obstoj obratov.

Ker se krediti zmanjšujejo na vsej črti gospodarskega udejstvovanja, priporočamo podpisana Zveza vsem detajlnim trgovcem, da skrajno omeje prodajo blaga na kredit in prodajajo blago proti takojšnjemu plačilu, da ne bi zabredli v težke neprilike. Ta opreznost je nujno potrebna v interesu zdravega narodnega gospodarstva, dokler se gospodarska kriza ne ublaži.«

Gostilničarji — javnosti!

Z ozirom na pogoste napade na gostilničarski stan v Sloveniji si usoja podpisana strokovna organizacija podati vsaj v kolikor se tičejo ti napadi njenega članstva v mariborskem okrožju sledečo izjavo.

Potom ponovnih okrožnic, katere smo razposlali vsem zadrugam našega območja posebno pa še potom konkurence v lastnih vrstah, ki se pojavlja v brezobzirnih, v mnogih slučajih celo v ogabnih oblikah, so se cene v naših obratih docela prilagodile cenam živilskega trga. Razumljivo pa je, da gostilničar pri svoji kalkulaciji ne more in tudi ne sme upoštevati samo cene živil, temveč mora upoštevati še režijske stroške, ki so ostali v isti višini, kakor v letu 1926, ko se vendar sedanji gospodarski položaj ne more niti primerjati tedanjemu. Ugotoviti moramo, da so se ti režijski stroški posebno v pogledu pridobnine vkljub zmanjšane mu prometu in naravno tudi zmanjšanemu dobičku v zadnjem letu še

povečali. Javnost sodi cene samo po cenah živilskega trga, izpušča pa iz presoje visoke najemnine, luč, kurjavo, bolniško zavarovanje za osebe in celo vrsto različnih davščin in doklad, katerih ne pozna noben drug obrtnik, še manj pa pripadnik kakega drugega sloja. Dovoljujemo si opozoriti javnost, da se n. pr. v Mariboru dobi kosilo obstoječe iz juhe, mesa in 2 prikuh za 6 Din. V prvostvornih restavracijah stane kosilo obstoječe iz juhe, mesa, 2 prikuh in močnate jedi 10 Din, vinske cene pa se sučejo od 6 do 20 Din. Mogoče, da bi visoka cena starega vina zopet vzbudila dvom o pretiranju cen, zato si usojamo opozoriti, da plačujejo naši člani še danes kvalitetno vino pri vinskih trgovcih brez trošarine po 12-50 Din za liter. Naravno pa je, da ne morejo biti cene povsod enake, ker so pač režijski stroški dokaj različni in ker se nudi gostu vsa mogoča udobnost.

Ti napadi, ki se vrstijo sistematično

s posebno tendenco zadnje čase po našem časopisju, kažejo, da se pisci teh neosnovanih napadov niti ne poskušajo poglobiti v težkoče naše obrti. Vidijo le padec mesnih cen za 2 Din pri kg, ne opazijo pa, da so cene špicerijskega blaga, sladkorja, moke itd. istočasno poskočile. Ne opazijo nadalje, da so pretirano visoke najemnine še danes v veljavi, saj plačujejo naši gostilničarji-najemniki n. pr. v mestu Mariboru za majhne prostore po 1200 do 16.000 Din mesečne najemnine. Drastični vzgled za popolno nerazumevanje pri znižanju najemnin naj služi neka socialna ustanova, ki bi bila že po svojem svojstvu poklicana prva ugoditi pozivu kr. banske uprave. Če p ipomnimo še to, da so nekateri člani-najemniki venani še s takimi pogodbami, ki posegajo v osebno svobodo in v svobodo obratovanja, potem je menda dovolj jasno, da je krivce treba iskati v prvi vrsti drugod, kakor pa pri našem članstvu. Poskusili bomo še v naslednjem predočiti javnosti nadaljne različne vzroke, ki branijo našemu obrtniku, da zniža še v večji meri cene. V interesu samega mesta, da ne govorimo o tujskem prometu, je potrebno, da se v naših obratih ne štedi z razsvetlavo, vendar ne najdemo nikakega upoštevanja pri tukajšnjih mestni občini. V mestu Mariboru stane za privatne stranke kw električne struje 3 Din, za gostilničarje in kavarnarje, ki so brezdvomno večji odjemalci, pa je odmerjena en gros cena 3-75 Din za kw. Naše postrežno osebje se uvršča pri bolniškem zavarovanju neglede na velikost obrata v najvišji, to je 12. mezdni razred. Vsi prigovori proti taki neupravičeni in nepravilni obremenitvi so ostali zaman. Davčna uprava naš uvršča v I. skupino ter plačujemo 10% osnovnega davka in vse s tem vezane doklade. Za točenje alkoholnih pijač se plačuje takozvana točilna taksa, ki znaša po velikosti obrata od 1000 do 3000 Din letno. Za deželo je ta taksa nekoliko manjša. V mestih in trgih plačuje gostilničar pavšalno takso na računске listke, ki gre vsak mesec v težke stotake. Časopisje, reklama, različne takse, pokvarjenje vina, vzdrževanje postrežnega osebja, kurjava, čiščenje lokala, prevoz vina, zguba obresti pri takojšnjem plačilu trošarine, amortizacija vložnega kapitala, so menda tudi uvaževanja vredni.

Gostilničarski stan, vsaj kolikor se tiče našega območja ne zahteva nobenega izjemnega položaja. Organizacije, kakor njih članstvo bi najraje hoteli, da bi se cene znižale v toliko, da bi bile gostilne dostopne najširšim plastem našega naroda in da bi nastopile čimprej normalne razmere. Odločno smo proti vsakemu izkoriščevanju enega sloja na škodo drugega sloja našega ljudstva, posebno pa v teh težkih in usodepolnih časih. Istočasno pa prosimo javnost, da se vzdrži vsakih napadov, temveč, da nam raje pomaga v boju za znižanje najemnin, za pravično razdelitev davščin, za odpravo različnih taks in za največjo štednjo pri občinskih in drugih javnih gospodarstvih.

Izjavljamo, da smo pripravljene v neprimerno večji meri znižati cene, kakor hitro se nam v skupni borbi posreči odpraviti velikanske režijske postavke, na katere nimamo sami, žal, nikakega vpliva.

Pozdravljamo tudi akcijo zadruga gostilničarjev in kavarnarjev mesta Maribora, katera je započela za znižanje najemnin dne 2. 11. t. 1. in prosimo javnost, predvsem pa naše časopisje in oblasti, da jo pri tem blagohotno podpirajo.

Pripominjamo še, da so bile časopisne vesti glede obtožbe 110 mariborskih gostilničarjev popolnoma neosnovane, ker so imele poizvedbe tukajšnjega policijskega komisarijata zgolj informativen značaj za državno pravdnitvo. Pričakujemo, da upošteva javnost naše naziranje in postopanje in obenem naše izvanredno težko življenje, ter nam pomaga v borbi proti visokim cenam tudi s tem, da javlja bodisi našim zadrugam bodisi nam neposredno vse one

Ustanovni občni zbor društva »Trgovski kolegij«

V soboto, dne 28. novembra t. 1. se je vršil v Celju ustanovni občni zbor društva »Trgovski kolegij«. Zborovanje je vodil podpredsednik pripravljalnega odbora ravnatelj drž. dvorazredne trg. šole gosp. Marinček Franc, ki je zborovalce najpristrčneje pozdravil in v svojem nagovoru v kratkem obrazložil namen in pomen snujočega se društva. Poslovno poročilo pripravljalnega odbora je podal tajnik Sreskega gremija trgovcev gosp. Avgust Veble, ki je v glavnem poročal, kako je prišlo do ustanovitve društva ter kako dolgotrajne so bile priprave za ustanovitev društva. Glavno delo pripravljalnega odbora je tvorilo poleg sestave vstresnih pravil še nabiranje članov, ki smejo biti po društvenih pravilih le trgovske in javne organizacije.

Z ozirom na to, da bo društvo koristilo mladini trgovskih in drugih gospodarskih ter eventualno še ostalih krogov Celja in najširše okolice, je pripravljalni odbor osredotočil svoje delovanje predvsem na lokalno območje in pritegnil za enkrat k sodelovanju trgovske organizacije v Celju ter občini mesta Celja in okolice. Društvo si je nadelo nalogo, da skrbi za ureditev prostorov dvorazredne državne trgovske šole, trgovske nadaljevalne šole, primerne poslovne lokale raznim trgovskim in eventualno tudi drugim gospodarskim organizacijam.

Poleg tega mora tudi društvo skrbeti za ureditev in namestitve internata, ki bo služil učeci se mladini za vzgojevališče. Z detajli izvedbe društvenega programa in s sestavo potrebnih načrtov za zidavo primernih

objektov, kakor tudi z zbiranjem primernih denarnih sredstev, se bo bavil upravni odbor. Tajnikovo poročilo je bilo sprejeto, na kar so bila prečitana pravila, ki so jih zborovalci vzeli na znanje.

Po kratki razpravi glede določitve članarine in drugih formalnosti glede bodočega dela, so se vršile volitve v upravni odbor. Izvoljeni so bili sledeči: gg. Viktor Pilih, trgovec v Zalcu, Preaz Alojzij, trgovec v Rogatcu, Mastnak Franc, trgovec v št. Jurju ob juž. žel., Cukala Maks, trgovec v št. Jurju ob Tab., Turnšek Maks, trgovec v Nazarju, Goričar Matija, trgovec v Mozirju, Veble Avgust, strokovni tajnik, Marinček Franc, ravnatelj drž. dvorazredne trg. šole v Celju, Leskovšek Franc, trgovec v Celju, in Fazarinc Anton, trgovec v Celju. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: občinski svetnik in trgovec g. Lečnik Anton v Celju, in občinski svetnik in trgovec Pečuh Franc v Gaberju pri Celju. Za namestnike v nadzorni odbor je ostalo eno mesto neizpolnjeno.

Po končanih volitvah je predsednik zborovanje zaključil, na kar se je izvoljeni odbor sestel k prvi seji, na kateri se je vršilo konstituiranje upravnega odbora. Za predsednika je bil izvoljen gosp. Pilih Viktor, za prvega in poslovodnega podpredsednika gosp. Marinček Franc, ravnatelj dvorazredne trgovske šole v Celju, za drugega podpredsednika gosp. Leskovšek Franc v Celju, za tajnika gosp. Veble Avgust, strokovni tajnik v Celju, za blagajnika gosp. Fazarinc Anton, trgovec v Celju.

Kreditna politika Jugoslavije

G. M. Eisen iz Zagreba piše v »N. Fr. Pr.«: Guverner Narodne banke Jugoslavije je priobčil te dni poročilo o gospodarskem položaju Jugoslavije v zadnjih tednih. Opozarjal je na neko gotovo napetost na jugoslovanskem denarnem trgu, ki se je izrazila v prvi vrsti v zvišanju obrestnih mer. V tretjem letošnjem četrtletju je kolebala zasebna obrestna mera za prvovrstne menice med 9-5 in 13-5% proti 8-5 in 11-5% v drugem četrtletju. Dopolnilno se more reči, da velja ta mera za manjše število slučajev, da je bila pa v večini slučajev večja. Dalje je opozarjal guverner na posledice mednarodne finančne krize, ki so ji bile izpostavljene tudi jugoslovanske banke. Stremljenje bank po zasiguranju njih likvidnosti je dovedlo zlasti spričo tendence za dviganje vlog do obsežnih kreditnih odpovedi in omejitev. Tako je kreditno poslovanje bistveno omejeno. Na zopetno poživljenje je mogoče računati šele v okviru zboljšanih mednarodnih kreditnih oziroma gospodarskih razmer.

Po podatkih Narodne banke se je znižal pri najvažnejših 20 zasebnih bankah Jugoslavije menični portfeuille od konca junija do konca septembra o 2038 na 1848 milijonov dinarjev, posojilno poslovanje na tekoči račun od 5132 na 4999 milijonov dinarjev. Pri Državni Hipotekarni banki so pa hipotekarna in občinska posojila nekoliko narasla. Skrčitveni proces pri zasebnih bankah se je v oktobru in novembru najbrž nadaljeval. Pri Narodni banki sami so od srede junija do srede novembra po-

slučaje, v katerih misli, da so člani prekoračili cene, da poskušamo v dobrem urediti zadevo. Javnost naj bo prepričana, da bo organizacija vsakemu takemu članu po proučenih in dokazanih prestopkih odrekla svojo zaščito. Prosimo pa tudi zastopnike našega časopisja, da zahtevajo potrebne informacije od zveze ali pa od naših zadrug, da se izognejo enostranskemu poročanju, in da ne povzročajo nepopravljivo moralno in materialno škodo.

Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru.

sojila na menice narasla od 1252 na 1832 milijonov Din, posojila na vrednostne listine od 206 na 294 milijonov, neglede na kreditne omejitve napram zasebnim bankam v mesecu avgustu.

Enako kot zasebno gospodarstvo je tudi javno gospodarstvo označeno po zmanjšanju kreditnega obsega, kar je posledica globoko segajočih varčevalnih odredb. Za občine n. pr. je od vlade načelno določeno, naj se posojilom kolikor mogoče izognejo. Zato so bistveno odložena tudi javna dela, ki zahtevajo dolgoročne kredite. Posojilne transakcije z inozemstvom so spričo mednarodnih in nacionalnih kreditnih razmer danes naravno bolj redke kot so bile prej.

Za omiljenje krize, bolje — za odpravo krize

V vsakem Trgovskem listu citam članke o naši krizi, kako nam druge države v zaščito svojih ljudi zapirajo svoj trg itd. Eden takih člankov je v zadnjem času omenjal hudo krizo v naši industriji za predelavo mesnih izdelkov, ker je Češka ta uvoz omejila. Seveda trpi s tem ne samo omejena industrija, ampak v glavnem jugoslovanski kmet. V koliko je Češka upravičena proti naši državi, da direktno ali umetno prepreči naš izvoz, naj sodijo merodajni činitelji, jasno pa je za vsakogar, na podlagi vsakokratne statistike uvoza in izvoza med našo državo in Češko, da ni upravičena, ker je uvoz iz Češke k nam še enkrat tako velik kakor obratno.

Goveja živina kakor tudi kože nimajo že skoraj nobene cene. Naša čevljarska industrija in obrt pa uporabljata do prav male izjeme domače usnje. Znana češka tovarna čevljev postavlja lahko v vsaki naši vasi že svojo podružnico, bila bi pa naša država z ozirom na kolosalno pasivno bilanco s Češko, veliko preje upravičena omejiti uvoz kakor nasprotno. Z omenjenim uvozom tega blaga, se ne bi pomagalo samo čevljarski obrti in industriji, ampak v vezani verigi vsej usnjarski industriji, v glavnem pa našemu poljedelcu oziroma živinorejcu.

Ako uvažamo več kakor izvažamo, moramo pri vsej modrosti postati preji ali slej popolnoma pasivni. K.

Po svetu

Tudi Francija čuti že svetovno gospodarsko krizo; med drugim se opazi to pri davkih, ki jih je doteklo po poročilu finančnega ministra letos za 2460 milijonov frankov manj kot lani v istem času.

Aluminijev trust s sedežem v Baselu, je sedaj ustanovljen. Glavnica 35 milijonov švicarskih frankov se more zvišati na 65 milijonov. Udeleženi so nemški, angleški, francoski, švicarski, kanadski in norveški producenti aluminija. Namen kartela je pospeševanje in razširjenje aluminijeve prodaje.

Iz Nemčije poročajo zopet o bančnih polonih; beremo o Berliner Bank für Handel und Grundbesitz, o Kreditbank v Barmenu in o Gewerbebank v Trieru.

Pridelek pšenice v Jugoslaviji je cenjen na 23.100.000 stotov, s čimer se je izvozna potreba povečala za 47.000 vagonov.

Tovarne cementa v Češkoslovaški so v hudem konkurenčnem boju. Ena od njih (v Kral. Dvoru) naznanja znižanje cen za 10 do 15 odstotkov.

Zunanja trgovina Avstrije v prvih desetih mesecih je bila glede uvoza za 446 milij. šilingov manjša kot v istih lanskih mesecih, glede izvoza za 445 milijonov. Pasivnost znaša 6845 milijonov šilingov.

1753 bank v U. S. A. z vlogami 1462 milijonov dolarjev je bankrotiralo v prvih desetih letošnjih mesecih. Vloge znašajo 4 odstotke vse v U. S. A. naložene glavnice. 220 bank je pričelo zopet delovati. V oktobru je bankrotiralo 512 bank z delniško glavnico 546 milijonov dolarjev. To je tudi za U. S. A. rekordno število.

Zopet par francoskih bank je postalo insolventnih; sedaj poročajo to o Banque Union Régionale de Tours, ki ima podružnice v raznih delih Francije.

Carina na čevlje v Franciji je zopet povišana, in sicer gre zvišanje do 25 odstotkov.

Osnovanje prisilnega petrolejskega kartela v Franciji je vlada opustila. Novi načrt izključuje vsako izrabljanje konsumentov.

Ceno bakra je ameriški kartel znižal od 7-50 cents na novo rekordno globinsko točko 7 cents.

Srebrne konference se Anglija ne bo udeležila, ker jo smatra za nepotrebno.

Uničenje 18 milijonov vreč brazilske kave so newyorške banke, ki so imele te zaloge v zakupu, preprečile. Uničenje je predlagala brazilska vlada.

Obtok bankovcev v Ogrski je v znesku 338-8 milijonov pengö krit z 28-82 odstotki.

Chase National Bank of Newyork, največja banka sveta, bo z 19. dec. prevzela banko American Express Bank and Trust Co, ki ima 47 milijonov dolarjev glavnice.

Dviganje vlog pri bankah v Nemčiji, ki je bilo v poletnih mesecih zelo veliko, je v jesenskih mesecih znatno ponehalo.

Nemška zveza surovega železa je podaljšana za tri leta. Hoteli so jo podaljšati za pet let, pa ni šlo, ker je večina članov želela prilagoditev odpovednega roka na odpovedni rok zvez valjanega blaga (31. I. 1935).

Novo angleške carine bodo prizadele le 1-7% ameriškega izvoza in zato USA ne bodo protestirale proti angleškim carinskim odredbam.

Mednarodni cinkovi odbor je soglasno predlagal interesiranim deželam letno produkcijsko omejitev 15 tisoč ton, počenši z letom 1932. Odslej naprej bi producirala Malaka 38.955 ton, Boliva 24.752, Nizozemska Indija 21.609, Siam 10.000, Nigerija 5780 ton.

Največja ladja sveta bo spuščena v morje v maju 1932. Je to angleška ladja z začasno označbo »št. 534«. Vsebuje 73.000 ton, je 340 m dolga, 40 široka in ima hitrost ca 54 km na uro. Zanimiva je nova konstrukcija, ki zabranjuje tresenje in ki morskemu bolezen takorekoč izključuje.

Španska banka bo po novem zakonem osnutku prišla pod kontrolo vlade.

Sladkorna kampanja v Jugoslaviji

Pismo iz Osijeka piše: Sladkorna kampanja, ki se je pričela 1. septembra, je sedaj v polnem razmahu in bo končana nekako v sredi januarja. Osiješka sladkorna tovarna zaposluje med vso kampanjo okoli 1400 delavcev, dočim se po zaključitvi število umevno zniža na minimum.

S sladkorno peso obdelana zemlja v Jugoslaviji znaša letos 36.523 hektarov, ki bodo dali okoli 640.000 ton sladkorne pese oziroma okoli 75.000 ton sladkorja. Poraba sladkorja v Jugoslaviji znaša okoli 92.000 ton, je torej letos precej večja kot produkcija; primanjkljaj bo krit z lanskim previškom, ki ga je ca 25.000 ton. Tovarna v Osijeku producira v kampanji okoli 11.000 ton sladkorja, letos torej dobro sedmino vse jugoslovanske produkcije. Sladkorna vsebina naše jugoslovanske pese koleba med 14 in 15 odstotki in se more računati z 11- do 12-odstotno produkcijo sladkorja samega.

V Češkoslovaški kolēba sladkorna vsebina med 20 in 21 odstotki in pričakujejo z gotovostjo 17 do 18 odstotkov belega rafiniranega sladkorja. Vzrok velike sladkorne vsebine češkoslovaške pese so tamošnje podobne razmere in pa izborna obdelovanje zemlje.

Sladkorna cena v Jugoslaviji znaša po odbitku trošarine 6-25 Din za kristalni sladkor in 6-55 Din za sladkor v kockah. Surovi kristalni sladkor stane kot vagonsko blago 5-80 Din a 1 kg. Carina znaša za kristalni sladkor 3-025 Din pri 1 kg in za sladkor v kockah ter za takozvane kruhe 3-85 dinarja. Pred 1. septembrom t. l. je bila carina višja in je znašala 3-30 oziroma 4-40 Din. Trošarina je bila pa od 1. septembra naprej zvišana pri kristalnem sladkorju od 5 Din na 6-25 Din a 1 kg, pri sladkorju v kockah in pri kruhah od 5 Din na 6-55 dinarja.

Dočim znaša poraba sladkorja v Jugoslaviji sicer 7-2 kg na osebo, je vsled povišane carine sedaj bistveno padla in bo še bolj padla; tako bo kljub manjši letošnji produkciji, ki so ji pa pač priskočile lanske zaloge na pomoč, vseeno za bodoče leto preostal še preveč.

Kljub navedeni zaščitni carini imajo češkoslovaške sladkorne tovarne še zmeraj možnost izvoza v Jugoslavijo, čeprav le v manjšem obsegu. V Češkoslovaški so na eni strani produkcijski stroški mnogo manjši kot pri nas, na drugi strani je pa sladkorna vsebina češkoslovaške pese dosti večja kot ona naše.

Jugoslovanska država sama ima dve veliki sladkorni tovarni, eno v Belju in eno v Čukarici. Vse jugoslovanske sladkorne tovarne imajo enoten prodajni urad v Beogradu, ki dodeljuje posameznim tovarnam prodajo.

Ljubljanska borza

Tečaj 2. decembra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2272-54	2279-38
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	783-31	785-67
Budimpešta 100 peno	—	—
Curij 100 fr.	1097-85	1101-15
Dunaj 100 šillingov	—	—
London 1 funt	181-51	189-01
Newyork 100 dolarjev	5626-42	5643-42
Pariz 100 fr.	220-86	221-52
Praga 100 kron	167-20	167-70
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	287-59	293-59

Ponudbe povpraševanja

Rapid Motormäher A. G., Zürich, Lesingstrasse 11, ki izdeluje motorne stroje za košnje, želi dobiti zastopnika za Jugoslavijo.

TE DEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendencja nestalna, promet Din 10 milijonov 262.918-46

V pretečenem tednu je vladala na ljubljanski borzi znatna kupcijska rezerviranost, zbog česar je bil dosežen za skoro pet milijonov dinarjev manjši celotedenski devizni promet od predzadnjega tedna, ki je zaključil s ca petnajst milijoni dinarjev.

Kot je razvidno iz teh-le podatkov: 23. nov. Din 2,659.258-97 London-Praha 24. nov. Din 2,006.699-20 New York-Italija 25. nov. Din 1,702.226-20 Curih-Italija 26. nov. Din 1,561.039-07 London-Curih 27. nov. Din 2,333.694-28 Praha-London

je zaključil ponedeljkov borzni sestanek z največjim, četrtkov pa z najmanjšim dnevnim deviznim prometom in so na poedinih borznih dnevih prevladovali zaključki v Londonu, Curihu, Pragi, Italiji in deloma v New Yorku.

Od skupnega prometa v minulem tednu je dala privatna ponudba za približno pet milijonov dinarjev iznega blaga, med drugim največ Italije (1.353 milij. Din), dokaj manje Londona (595 tisoč Din), Berlina 471 tisoč Din, Curiha 230 tisoč Din, New Yorka 212 tisoč Din, Dunaja 183 tisoč Din, Pariza 181 tisoč dinarjev, Bruslja 104 tisoč Din. Pretežni del zaključkov je omogočila intervencija Narodne banke, ki je dala na razpolago Curiha za 2.044 milij. Din, Prage za 1.833 milij. Din, New Yorka za 1.571 milij. Din, Londona za 1.113 milij. Din, Amsterdama 118 tisoč Din, Trsta pa za 117 tisoč Din.

V primeru s prometa predzadnjega tedna (številke v oklepajih) je bil tekom minulega tedna v posameznih devizah dosežen naslednji skupni promet (vse v milijonih dinarjev): Curih 2.274 (3.840), Praga 1.879 (3.981), New York 1.783 (2.173), London 1.708 (1.291), Trst 1.470 (2.208), Berlin 0.471 (0.404), Pariz 0.267 (0.396), Dunaj 0.183 (0.558), Amsterdam 0.121 (0.037) in končno Bruselj 0.104 (0).

Devizna tečajnica prejšnjega tedna kaže nenadno močan padec angleškega funta, ki je od ponedeljka na petek popustil za skoro deset točk, a tudi Curih je od četrtka dalje oslabil svoj tečaj za nekaj poenov ter bi' trgovan na bazi 1097-85 za denar in 1101-15 za blago. Nasprotno pa so tečajji ostalih deviz, kakor je razvidno iz naslednje tabele:

	Dne 23. novembra 1931.	Dne 27. novembra 1931.
	Denar	Blago
Amsterdam	2267-18	2274-02
Berlin	ne beleži	ne beleži
Bruselj	783-74	786-10
Budimpešta	ne beleži	ne beleži
Curih	1098-45	1101-75
Dunaj	ne beleži	ne beleži
New York	207-19	214-69
New York ček	5639-14	5656-14
New York kabel	—	—
Pariz	221-28	221-94
Praga	167-51	168-01
Trst	288-52	294-52

	Dne 23. novembra 1931.	Dne 27. novembra 1931.
	Denar	Blago
Amsterdam	2273-64	2280-48
Berlin	ne beleži	ne beleži
Bruselj	787-16	789-52
Budimpešta	ne beleži	ne beleži
Curih	1097-85	1101-15
Dunaj	ne beleži	ne beleži
London	197-73	205-23
New York ček	5649-79	5666-79
New York kabel	—	—
Pariz	221-76	222-42
Praga	167-75	168-25
Trst	288-64	294-64

tekem pretečenega tedna sicer nekoliko oscilirali, a v petek 27. m. n. dosegli svojo najvišjo točko.

Posebno močan tečajni porast beleži deviza New York, ki je od 23. do 27. m. n. okrepila svoj tečaj za skoro enajst točk, dočim je Amsterdam notiral v petek za 6 točk in Bruselj za 4 točke višje nego v ponedeljek zadnjega tedna.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendencja nespremenjena slaba, tržišče brez vsakega zanimanja

V minulem tednu ni bilo nobenega efektnege prometa na ljubljanski borzi in tudi nobenega povpraševanja po državnih papirjih. Blairovo 7% peccijilo je bilo skozi ves pretečni teden nudevo

po 59—, dočim so bile notice za 8% Blair v četrtek (19. t. m.) 66—, na prvem in zadnjem borznem sestanku prejšnjega tedna 68—, vmesno pa 67—. Izmed industrijskih papirjev je beležila Tvorница za dušik d. d. Ruše Din 125— na vseh borznih sestankih in prav tako Stavbna družba d. d. po Din 40—.

Lesno tržišče

Tendencja slaba

Na lesnem trgu je v zadnjem času beležiti le-to spremembo, da so se začela množiti povpraševanja po rezanem lesu. Medtem, ko se rezane bukovine v jeseni ni skoro nič iskalo, se išče sedaj obrobjeno ali neobrobjeno, parjeno ali neparjeno blago. Zahteva se blago v suhem stanju, ki ga pa vsled zastoja produkcije primanjkuje. Pri cenah se v bukovini ne čuti še kako izboljšanje. Po tramih so dnevno povpraševanja in izgleda, da bode tega blaga na spomlad zelo primanjkovalo. V mehkem lesu in deskah se še ne čuti takega pomanjkanja.

Glede drv je omeniti, da se zaloge suhih drv krčijo. V splošnem je pač opaziti nekako oživiljenje glede potrebe lesa, cene so pa še vedno v nejasnosti.

Povpraševanja:

Jamski les, večji kvantum, dolžina 2-50 m naprej, debelina v sredini največ 24 cm in na tanjšem koncu najmanj 10 cm. Kvalitativni prevzem na namemli postaji. Blago, ki ne bi odgovarjalo gornjim dimenzijam, se ne sprejme. Franko vagon nakladalna postaja.

Jelova drva, 1 m dolga, suha, zdrava, povezana v zvezke. Franko meja via Postojna tranzit.

Bukove letve 38/38 mm debeline, 1-10 m dolžine, naravne, prima brez grč. Navesti kvantum vsake dolžine. Cena franko meja via Postojna tranzit.

Jelove antenele, neobeljene: 400 komadov 8 m, spodaj 8 do 10 cm; 300 komadov 9 m, spodaj 9 do 12 cm; 300 komadov 10 m, spodaj 10 do 13 cm. Franko meja via Postojna tranzit.

Naravna obrobjena bukovina, I. kvalitete: 2 m³ 40 mm, 3-50 m, žamana; 2 m³ 60 mm, 2 m, žamana; 3 m³ 70 mm, 2-50 m, žamana; 3 m³ 70 mm, 4 m, žamana; 3 m³ 70 mm, 3 m, nežamana; 3 m³ 70 mm, 4-10 m, nežamana. Vse od 20 cm naprej. Franko meja via Postojna tranzit.

13 m³ javorja, očeljeno, ostrorobo, paralelno, rezano brez srea, brez črnih peg, popolnoma belo, dolžina 0,1 2-10 do 2-50, 0,1 13 cm širine naprej, debeline 43, 63, 68, 78 mm. Prevzem in plačilo na licu mesta. Franko vagon nakladalna postaja.

Bukovi pragovi italijanske železnice, 75% prve in 25% druge kategorije. Pr. vzem na licu mesta, dobava do 15. maja 1932. Franko Postojna tranzit.

Tram: 13/16 50/10 m, 16/19 55/4 m, 19/24 10/9, 10/10, 10/11, 10/12 m. Franko vagon nakladalna postaja ali meja via Rakek.

Naravna žamana bukovina: 6 m³ 38 mm, 3 m³ 70 mm. Od 2 m naprej, s 15% kratke robe od 1 do 1-90 m, žamanih, naravnih. Vse I. in II. kvalitete z eventualno nekaj lepe III. Vagon naj se kompletira z 27 mm debelino. Dobava takojšnja, franko Sušak pristanišče.

Bukove letve 20x20 mm, 1 m dolžine in več, prima kvalitete, brez grč, netto. Franko meja via Postojna tranzit.

Smreka, jelka, I, II, III, lepo belo blago, suho, paralelno, očeljeno, vezano v zvezke: ca 15 m³ škurete 12 mm, 19/31 cm, vezano po 5 komadov; ca 20 m³ deske 24 mm, 17/31 cm, vezano po 3 komade, precej komadov od 17 in 18; ca 8 m³ plohi 33 mm, 22/38 cm; ca 8 m³ plohi 38 mm, 22/28 mm naprej; 1000 kom. 28/56; 500 kom. 33/66; 300 kom. 56/56; 400 kom. 66/66; 400 kom. 76/76 mm. Cene: franko vagon Sušak pristanišče. Dobava takojšnja.

RO-LEX
knjigovodstvo
VS AK DAN BILANCA
„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Šelenburgova 6/I
Telefon štev. 33-38

Ze v 24 urah barva, plesira in kemično snabi oblike, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH.

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

Država bo izdala srebrne novce po 10 in 20 Din

Drobiž po 5 in 10 par se vzame iz prometa

Nj. Vel. kralj je na predlog finančnega ministra podpisal zakon o kovanju srebrnih novcev po 10 in 20 Din. S tem zakonom se pooblašča finančni minister, da pusti skovati srebrne novce po 10 in 20 Din v skupnem znesku 450 milijonov Din, in sicer 20 milijonov komadov po 10 Din in 125 milijona komadov po 20 Din. Srebrne novce bodo kot zakonsko plačilno sredstvo dolžne sprejemati v neomejeni količini vse državne, banovinske in občinske blagajne, privatne osebe pa do zneska 500 Din pri enem plačilu. Novce za 10 Din bo težak 7 gramov in bo imel premer 25 mm (sedanji novce za 1 Din ima premer 22,5 mm); novce za 20 Din pa bo težak 14 gramov in bo imel premer 31 mm (sedanji novce za 2 Din ima premer 26,5 mm). Po obliki bo torej srebrni novce za 10 Din nekoliko večji kakor dinarski novce iz niklja, vendar manjši kakor dvodinarski; srebrni novce za 20 Din pa bo nekoliko večji kakor dvodinarski novce. Novi srebrni novci bodo vsebovali 55% čistega srebra, ostalo dodatno kovino pa bo določil finančni minister na podlagi ponudb kovnic.

Na sprednji strani bodo novi nosili lik Nj. Vel. kralja, na drugi strani pa državni grb z označbo vrednosti in letnice. Zakon pooblašča finančnega ministra, da odda kovanje srebrnih novcev po direktni pogodbi kovnici, ki bo predložila najugodnejšo ponudbo.

Za kovanje potrebno srebro bo finančni minister prevzel od Narodne banke na podlagi zakona o pogodbi med državo in Narodno banko od 11. maja t. l. V tem zakonu je že predvideno, da prevzame finančni minister srebro, ki ga ima Narodna banka v svoji blagajni, in sicer po ugotovljeni kovinski vrednosti. Tega srebra ima Narodna banka za 33-9 milijona Din. Nadalje lahko finančni minister pokupi od prebivalstva srebro in srebrne novce po tržni ceni srebra. Ostalo srebro, potrebno za kovanje, lahko finančni minister kupi v inozemstvu. Vsi izdatki za kovanje srebrnih novcev grede na račun dobička države pri izdaji kovanih novcev. Predvojni kovani nikljasti novci kakor tudi povojni novci po 5 in 10 par (iz kovine gama) prenehajo biti zakonsko plačilno sredstvo in se v teku 1 leta lahko zamenjajo za novce po 25 par.

Fotoaparate, očala, daljnogleda, ure in zlatnino, kupite najboljšo pri tvrdki Fr. P. Zajec, optik in urar, Ljubljana, Stari trg 9.

Smotreni trgovci in industriji- ci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Iz carinske prakse.

Piše Just Piščanec, carinski posrednik.

(Nadaljevanje.)

3. Iz dosedaj povedanega je torej nepobitno dokazano, da je Dravska finančna direkcija, navzlic njeni protivni trditvi v rešenju, zares napačno razumela in tolmačila predpise iz razpisa Cbr. 13.048/2a. Ako namreč ta razpis predpisuje, da je z dokončanjem tarifnega spora in z izdajanjem odločbe uporaba tarife izvršna, ni ta razpis v skladu z zakonom v oni točki, kjer namreč predpisuje, da je izvršno tudi izrekanje kazni za namišljeno krivdo iz čl. 166. c. z. V koliko ta razpis to predpisuje, je taka dedukcija nepobitno samovoljna in contra bonos mores. Najmanj pa mora tak razpis tvoriti podstavo za kaznenje, če je sam protiven odredbam zakona, če ga ista car. oblast napačno razume in pojmuje. Obsodna rešenja po car. krivdah se smeje nasloniti edino na zakonite odredbe, nikakor ne na navadne razpise in odločbe, ki so lahko same napačne in v neskladu z zakonom! Istotako se mora v rešenju oceniti vsako posamezno navedbo v obrambi okrivljenca. V našem primeru se pa navedbe pritožitelja na kratko zanikajo ne da bi se bile razveljavile in objasnile. Ze samo dejstvo, da so obstojale v tej stvari štiri različne tarifacije in da je celo merodajni faktor, car. biro, bil druge zasebne misli o pravilni uporabi tarifne stopnje, izločuje vsako kaznitev, ker je s tem jasno dokazano, da si tudi za uporabo tarife merodajne car. oblasti niso bile na čistem ali je roba prijavljena pravilno ali nepravilno. S tem je tudi izpodbito dejstvo, da deklarant ni niti mogel imeti predpogoje za kaznenje t. j. zlohotnega namena.

4. Napoved prednašam še sledeče dejstvo, ki bi gotovo izhajalo iz lahko predmetnega spora: V izpodbijanem rešenju se namreč naknadno pojasnjuje, da se predmetno železje mora cariniti kot »svetri za vrtnje kamenjca«. Ocarinjena in zajedno osporena roba predstavlja torej potemtakem očitno robo in pribor iz pripombe N št. 548 uvozne tarife, katera roba je, ako se izpolnijo pogoji, prosta carine. Ker je torej po odločbi car. sveta prijavljena in ugotovljena roba po izpolnjenih pogojih oproščena carine, ni mesta za kazni, kajti za kazni je potrebno, da se država oškoduje. (Odl. drž. sv. br. 5808 od 28. maja 1912.). Tega pa v našem slučaju ni!

Državni svet se je spustil v meritorno presojo iznešenih argumentov ter je z odločbo št. 9353 z dne 17. aprila 1931. presodil, da se ministrovo rešenje razveljavi.

V razsodbi se izvaja:

»Kako se vidi iz stručnega mišljenja za to odredjenega or. ana pri kar. birojski laboratoriji Beogradske carinarice u njenom aktu br. 1826 od 31. maja 1930. g., a iz same odluke carinskog saveta br. 22.665/IV od 19. juna 1930 g., sporne izrade od gvozdja nisu bile izradjene, gotove burgije, niti su se kao takve mogle upotrebiti za rad za koji su odredjene, nego su one tek daljom preradom imale postati burgije gotove za upotre-

bu. Ako samo takve burgije t. j. gotove izrade iz gvozdja za neposrednu upotrebu za koju služi burgije, predviđene su u br. 548 uvozne tarife.

Prema tome, tužilac nije mogao prijaviti sporne izrade kao burgije kada one stvarno tada još nisu ni bile. Da njegova prijava nije netočna dokaz je odluka car. biroa Kbr. 1120 30 doneta na osnovu pomenutog stručnog mišljenja, a po kojoj sporne izrade potpadaju pod br. 584 i g. uvozne tarife. Dakle ni sami nadležni stručni organi nisu se mogli složiti u mišljenju o kakvoći i tarifaciji sporne robe. A to je posledica nejasnosti teksta uvozne tarife, usled koje deklaranti nisu u mogućnosti da tačno prijavljaju robu. Ali ta nejasnost ne može poslužiti kao osnov za primeru čl. 166. car. zak. Naprotiv, ona ju isključuje, jer izricanje kazni po propisu toga člana uslovljeno je netačnom prijavom, u ovom slučaju kakvoće robe, a prema njenom naimenovanju u tekstu uvozne tarife, pa kada taj tekst ne daje deklarantu tačno i jasno naimenovanje robe, i kada i sami stručni carinski organi nisu u mogućnosti da se slože u mišljenju o kakvoći i tarifaciji sporne robe, ne može biti ni govora o izricanju kazne nad deklarantom za netačnu prijavu robe.

Zbog toga nije mogla u ovom slučaju kao dokaz o krivičnoj odgovornosti deklaranta poslužiti odluka carinskog saveta o kakvoći i tarifaciji robe, koja nije izrično predviđena u uvoznj tarifi. Ako se po toj odluci sporna roba s obzirom na prvi stav čl. 3. predloga zakona o opšt. car. tarifi ima cariniti kao burgije zbog toga što je s njima najrodnija po kakvoći i upotrebi, to ne znači da se tužilac ima i kazniti za netačnu prijavu kada njegova prijava nema litni uslov krivice čl. 166. car. zak. t. j. netačnu prijavu po tarifskom naimenovanju sporne robe.

S toga osporeno rešenje ima se poništiti u pogledu primene čl. 166 car. zak., pa državni svet na osnovu čl. 17. i 31. zakona o drž. savetu i upr. sudovima presudjuje da se poništi rešenje ministra financija br. 39.005/IV od 24. dec. 1930. g.

(Dalje prihodnjic)

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave 2 komadov lanenih vrvi in 5000 kg tračnikov. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida in 30.000 kg ječmena. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg bukovega oglja, 500 kg strojnega olja, 200 komadov krtač za ribanje, 100 komadov lopat za premog, 100 steklenic sidola, 30 plošč pločevine, 5000 kg portland-cementa ter glede dobave razne bombaževine za čiščenje strojev. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg strojnega olja in 50 omotov krovne lepenke. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 16. decembra t. l.

ponudbe glede dobave 1000 kg bučnega olja in 3000 kg riža. — Direkcija državne železarne Vreš sprejema do 16. decembra t. l. ponudbe glede dobave pločevine in raznih kemikalij. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 10. decembra t. l. se bo vršila pri Upravi Dravske stalne vojnne bolnice v Ljubljani licitacija glede dobave mesa, mleka in zemelj za čas od 1. januarja do 31. marca 1932. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. decembra t. l. ponudbe glede dobave 16 parov škornjev; do 5. decembra t. l. pa glede dobave 400 komadov lopat za premog. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 7. decembra t. l. ponudbe glede dobave 165 m³ šip, 250 m³ vodnega peska in 300 q žganega apna; do 10. decembra t. l. glede dobave 200 kg rozin; do 14. decembra t. l. pa glede dobave vodnih zasunkov. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg bencina, 3000 kg tračnikov, 1000 kg vijakov, raznih barv, krede, terpentina itd. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave hrastovih pragov in borovih tramov. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Direkcija državnih železnic, gradbeno odelenje, v Ljubljani sprejema do 2. decembra t. l. ponudbe za dobavo smrekovih desk. Direkcija državnih železnic, mašinsko odelenje, v Ljubljani sprejema do 5. decembra t. l. ponudbe za dobavo šamotne opeke. Direkcija drž. rudnika v Kakanju sprejema do 7. decembra t. l. ponudbe za dobavo bencina. — Pri upravi drž. monopolov v Beogradu se bo vršila dne 7. decembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave papirja (brez lesa). — Direkcija drž. železnic v Vreš-Majdanu sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe za dobavo železne pločevine. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Razno

Banca Commerciale Triestina. Iz poslovnega poročila te banke povzamemo med drugim: V Trstu ni padel samo pristaniški in ladijski promet, temveč so nadalje padle tudi pomorske vozilne. Velike tržaške ladjedelnice, sanitarne s pomočjo banke Commerciale Italiana in združene v Cantieri Riuniti dell' Adriatico d. d., so bile letos zadostno zaposlene, a so morale prevzemati inozemska naročila po nižjih cenah. Premogovna družba Arsa v Trstu je tudi morala izvesti sanacijo; znižala je glavnico od 52,5 na 13,1 milij. lir in jo zopet zvišala na 28,1 milij. lir, da

krije tekoče dolgove. Banca Commerciale Triestina je opustila podružnice v Milanu, Rimu in Torinu ter je prepustila podružnici v Opatiji in na Reki banki Commerciale Italiana. Cisti dobiček B. C. Tr. v znesku 1.660.000 lir se prepíše na novi račun. Debitorji 186 milijonov lir, kreditorji 199 milijonov lir, vloge 38 milijonov lir itd.

Indeksne številke londonskega »Economist«-a. Če vzamemo za dobo 1901 do 1905 za skupine cerealije in meso, druga živila (čaj, sladkor), tekstilije, mineralije, razno (kavčuk, les, petrolej) številko 100, se je ta številka dvignila v juliju l. 1914 na 116,6, v novembru 1918 na 282,6, v marcu 1920 na 379,6; nato je padala in je bila v januarju 1926 na 190,4, v marcu 1927 pri 179,3 in prav tako v decembru 1927; v januarju 1928 je bila 179,7 in v novembru 1928 174,3.

Sedaj pa vzamemo kot bazo povprečnost 100 za leto 1927 in vidimo sledeče:

	Cerealije in meso	Druga živila (čaj, sladkor)	Tekstilije	Mineralije	Razno (kavčuk, les, petrolej)	Skupaj
Jan. 1929	96,7	89,4	101,3	94,8	91,2	94,7
Dec. 1929	92,3	83,6	82,6	92,4	89,2	88,3
Jan. 1930	89,2	83,1	76,7	92,6	83,0	86,1
Junij 1930	82,2	77,8	66,5	82,8	84,1	78,8
Avg. 1930	82,5	75,2	61,7	81,5	79,7	76,1
Dec. 1930	70,0	71,0	51,4	78,0	75,2	68,7
Jan. 1931	67,4	69,5	49,2	75,3	72,6	66,3
Marec 1931	66,9	67,0	53,7	74,5	69,9	66,2
Maj 1931	69,0	63,5	48,2	69,5	68,2	63,6
Junij 1931	68,8	60,2	48,4	72,4	68,7	63,6

Jugosl. poljedelska potovalna razstava in potovalna šola bo pričela potovati šele na koncu januarja namesto na koncu decembra. Preložitev je povzročena po razširitvi del.

Skupno zadolženje nemškega kmetijstva se ceni na 12 milijard mark; 7 in pol milijard je realnega kredita, 4 in pol milijard personalnega.

Pet vodilnih kanadskih producentov papirja se pogaja glede fuzije, ki bi imela letno kapaciteto nad 2 milijona ton papirja in bi krila polovico porabe vsega ameriškega kontinenta. Aktiva teh družb znašajo ca 750 milijonov dolarjev.

Cook in Wagons-Lits sta ustanovila z glavnico 5 milijonov belg. frankov skupno obratno družbo, ki bo združevala vse potovalne urade, menjalnice in zastopstva v raznih deželah.

Po novem bančnem zakonu v Španiji nadzoruje poslovanje bank deset uradnikov finančnega ministristva. Vlada odpošlje na predlog tega ministristva tri komisarje v upravni svet.

Slovita tovarna klobukov G. B. Borsalino v Alessandriji (Italija) je izgubila več kot tretjino svoje 24 milijonov lir broječe delniške glavnice. Potrebna bo sanacija. Pri zadnjem zaključku so plačali še 12 odstotno dividendo.

Na trgu jajec se je pojavila nova produkcija, vsled česar so cene padle. Le zimsko vreme, ki produkcijo ovira, bo prineslo naraščanje cen. Nadaljnji razvoj je odvisen izključno le od vremena.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in ručninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

SPEDIKSIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon B. 28-60

prevzema vse v te stroke spadajoče posle. Lastno skladišče s direktinim tlom od glav. kolodvora Carinske uličice. Mestno tretinno prevoznico. Carinske posredovanje. Prevoz poštice s poštovnimi vozovi in avtomobil

Tiskarna
MERKUR
LJUBLJANA

Gregorčičeva ulica št. 23
TELEFON 25-52

se priporoča za naročila vseh uradnih in trgovskih tiskovin. Tiska vizitke, memorande, kuverte, časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. dobavlja točno in po zmernih cenah. Za večja naročila zahtevajte proračune!

LASTNA KNJIGOVZNICA

Vinocet

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z.
Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina. Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna:
Ljubljana, Dunajska c. 1a, II. nadstr.
Zahtevajte ponudbo!